

Boendelots i Hägersten-Liljeholmen

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och nuläge _____
 - 1.1 Beskrivning av projektet.....
 - 1.2 Nulägesbeskrivning.....
 - 1.3 Alternativ till projektidén.....
2. Nyttan/effekten av projektet _____
 - 2.1 Intern effektivisering.....
 - 2.2 Nollalternativ
3. Omfattning på projektet och benchmarking _____
 - 3.1 Omfattning.....
 - 3.2 Benchmarking.....
4. Förutsättningar för att lyckas med projektet och nå avsedd nytta _____
5. Kostnader och finansiering _____
 - 5.1 Projektets kostnader.....
6. Resursbehov _____
7. Risker _____
8. Uppföljning _____

Bakgrund och nuläge

1.1 Beskrivning av projektet

En boendelots arbetar på heltid på uppdrag av stadsdelsförvaltningens vuxenenhet, barn- och ungdomsenhet samt beställarenhet funktionsnedsättning (inklusive socialpsykiatri och LSS) men kommer att vara knuten till vuxenenheten och i nära samarbete med bosamordnare. Boendelotsen ska arbeta med klienter som bor i stadsdelens tränings- och jourlägenheter, i vissa fall även försökslägenheter. Boendelotsen kommer att ge ett individuellt stöd med syfte att klienterna på sikt ska ordna ett eget boende. Stödet kan bestå i att stödja klienten i att undanröja de hinder som finns för att bli godkänd som hyresgäst på den reguljära bostadsmarknaden, stödja klienten att aktivt söka annan bostad, ge stöd i vardagsekonomi för att möjliggöra ett lyckat träningsboende samt utföra tillsyn i lägenheterna.

Boendelotsen kommer inte att ersätta befintliga insatser som boendestöd och case manager utan kommer antingen att finnas som ett komplement till sådana insatser eller som den enda insatsen. Det som främst skiljer boendelots från boendestödjare, behandlingsassistenter eller case managers är att hen har ett specifikt fokus på boendefrågan i det stöd som ges till klienten. Projektet förväntas öka den enskildes möjligheter till eget boende på sikt och därmed också

ett mer självständigt liv. Projektet förväntas också öka omsättningen i stadsdelens tränings- och jourlägenheter vilket resulterar i att stadsdelen kan erbjuda insatsen träningslägenhet eller jourlägenhet till fler personer som befinner sig i akut hemlöshet. Detta bidrar till en tryggare boendesituation för den enskilde samt att kostnaderna för tillfälliga placeringar minskar. I enlighet med hemlöshetsstrategin slås det fast att kommunen inte tror på kortsiktiga placeringar. Staden har som mål att erbjuda hemlösa mer långsiktiga placeringar så att de får en mer trygg tillvaro att kunna utgå från. En tryggare boendesituation som till exempel en träningslägenhet innebär också större möjligheter för socialtjänsten att kunna motivera till förändringsarbete och jobba med effektiva insatser till exempel med målet att den enskilde får ett eget stadigvarande boende. Träningslägenhet är en tryggare boendesituation än akut hemlöshet men det är också viktig att ha i beaktande att en träningslägenhet är en villkorad insats och att uppsägningstiden endast är en vecka.

1.2 Nulägesbeskrivning

{Beskriv de olika behov/problem/möjligheter i nuläget är orsaken till att denna idé om projekt har uppstått. Beskriv även orsaken till att dessa behov/problem/möjligheter existerar.}

Stadsdelen har idag sammantaget 34 träningslägenheter och 18 försökslägenheter som stadsdelen tilldelats från bostadsförmedlingen. Stadsdelen har även 21 stycken träningslägenheter på två olika adresser som är särskilt riktade till beställarenhetens socialpsykiatriska målgrupp samt 6 lägenheter som i dagsläget används som träningslägenheter i stadsdelens servicehus. Barn och ungdomsenheten har två jourlägenheter där barnfamiljer i akut hemlöshet tillfälligt kan placeras. Sammantaget har stadsdelen ca 80 tränings, försöks och jourlägenheter som administreras av två stycken bosamordnare. Bosamordnarna är organisatoriskt knutna till vuxenenheten men servar även beställarenheten funktionsnedsättning och barn -och ungdomsenheten.

Träningslägenhet kan beviljas till personer som har ett omfattande behov av stöd från socialtjänsten för att få, klara av och behålla ett eget boende. Enligt riktlinjerna för tränings- och försökslägenheter är det viktigt att klienterna inte är bosatta längre tid än vad som bedöms vara nödvändigt. Målsättning är att den enskilde, när boendet fungerat en tid, ska kunna flytta vidare till ett eget boende i någon form. Försökslägenhet innebär att klienten inom 1-3 år har möjlighet att överta förstahandskontraktet. Denna resurs kan beviljas de personer som har genomgått en långvarig rehabilitering och som bedöms ha förutsättningar att klara av ett eget boende men som inte har möjlighet att bli godkända som hyresgäster på grund av till exempel tidigare vräkningar och stora skulder.

Stadsdelen tilldelas ca 15-20 lägenheter per år. Av dessa används ca hälften som försökslägenheter. Detta innebär att ca 10 personer i denna stadsdel om ca 82 000 invånare kan erbjudas denna resurs per år. Då det är en sådan begränsad resurs är det av stor vikt att de som beviljas försökslägenhet är de som saknar möjligheter att på egen hand få ett förstahandskontrakt och att de som har möjligheter att bli godkända som förstahandshyresgäster löser sin boendesituation på egen hand. Dock har de flesta som nått sina mål med träningsboendet svårigheter att på egen hand vara drivande i att hitta

eget boende. Detta beror troligen på att personer som har beviljats träningslägenhet har ett stort behov av omfattande stöd. Stadsdelen uppfattar att många av de klienter som lyckas i sitt träningsboende behöver stöd i processen att komma vidare till ett eget stadigvarande boende. I dagsläget ligger detta ansvar på varje enskild handläggare/socialsekreterare. Handläggarna har en hög arbetsbelastning varför denna arbetsuppgift tenderar att bli lågt prioriterad. Med anledning av klienternas behov av stöd och handläggarnas brist på tid att ge dem det stödet, har idén om en boendelots väckts.

Stadsdelen har upplevt ett extra stort behov av stöd i att hitta eget boende till de personer som beviljats tränings- eller jourlägenhet av barn- och ungdomsenheten. Klienter som beviljats träningslägenhet genom vuxenenheten eller beställarenheten funktionsnedsättning har oftast boendestödjare då dessa enheter har etablerade boendestödsteam som handläggaren kan ge uppdrag till. Barn- och ungdomsenheten arbetar främst med barnen i fokus och har således främst stödinsatser som handlar om föräldrarollen, i många fall finns utöver det ett behov av stöd i till exempel vardagsekonomi, skulder och tillsyn i lägenheterna. I de flesta träningslägenheter som beviljats av barn- och ungdomsenheten har familjebehandlare eller annat stöd i familjen beviljats, när insatsernas mål har uppfyllts har de avslutats. I detta skede upplever stadsdelen att familjerna inte kommer vidare till stadigvarande boendelösningar samt att socialtjänsten har svårigheter att ge familjerna det stödet de skulle behöva. Med anledning av detta bekymmer har idén om boendelots förstärkts och stadsdelen tror att en boendelots skulle kunna vara en lämplig insats för att stödja familjer till en mer självständig och varaktig boendesituation.

1.3 Alternativ till projektidén

{Finns det några alternativa lösningar för ovanstående behov/problem/möjligheter än den idé som presenterats under 1? Beskriv det här i så fall.}

Alternativet är att ansvaret ligger på respektive handläggare att driva ärendet framåt mot en mer självständig boendesituation. Handläggarna har dock en redan hög arbetsbelastning och särskilt inom barn och ungdomsenheten befaras boendeplaneringen och det aktiva stödet många klienter behöver för att komma vidare att förbli lågprioriterade. Socialtjänsten kommer således fortsätta att lägga hela ansvaret på den enskilde utan att kunna ta hänsyn till bristande förmåga.

Ett annat alternativ skulle vara att samla all handläggning och uppföljning av tränings- och jourlägenhet på en boendehandläggartjänst för att säkerställa att boendefrågan prioriteras.

2. Nyttan/effekten av projektet

{Varje projekt som genomförs i staden skall bidra till ökad nytta, antingen genom ökad intern effektivisering eller genom ökad medborgarnytta. Beskriv hur projektet bidrar till hur stöd- och vårdboenden kan utvecklas samt att alla hemlösa kan omfattas av tak över huvudet garantin .}

Projektet innebär att stadsdelens insatser i form av tränings- och jourlägenheter blir mer effektiva. Den enskilde erbjuds utöver sedvanligt stöd i sitt boende och för sin sociala problematik också ett specifikt stöd för att lösa sin framtida boendesituation. Detta förväntas öka omsättningen i lägenheterna. I och med att omsättningen ökar kommer fler personer att kunna erbjudas insatsen, detta ger både individuella och medborgarliga fördelar. Den enskildes förmåga till självständigt liv stärks, fler medborgare kommer att kunna erbjudas insatsen tränings- och jourlägenheter och stadsdelsförvaltningens kostnader för placeringar på till exempel stödboenden minskar. På stadsdelsförvaltningen blir även stödinsatserna mer effektiva när man väljer att knyta arbetet med stöd i boendefrågan till en anställning istället för att samtliga olika boendestödjarteam ska ha relevant kompetens och vara uppdaterade inom området.

2.1 Intern effektivisering

{Hur bidrar projektet till intern effektivisering av förvaltningens/stadens arbete: Beskriv här i mätbara termer den effekt och de verksamhetsnyttor som på längre sikt ska uppnås i och med projektets realiserande genom att besvara en eller flera av nedanstående frågor.

- *Beskriv typen av intern effektivisering.*
- *Hur stor kan nyttan bli i mätbara termer, till exempel X timmar, Y kronor, 50% mer effekt per investerad arbetsmarknadskrona etc*
- *Var någonstans uppstår nyttan? Till exempel viss enhet, hela förvaltningen eller hela staden*

Otrygga och tillfälliga boendelösningar hos klienter upptar mycket arbetstid för handläggare inom avdelningen social omsorg. Genom att öka omsättningen i befintliga tränings- och jourlägenheter kan fler klienter som uppfyller kriterierna erbjudas insatsen vilket avlastar handläggarnas arbete. I de ärenden där behovet av träningslägenhet inte finns längre ansvarar handläggaren för att avveckla träningsboendet och stötta till annan lösning. Detta är tidskrävande samt kräver mycket kunskap i området. Genom att en tjänst specialiserar sig på att ge stöd och råd i hur man kommer vidare ut på reguljära bostadsmarknaden kan både handläggare och boendestödjare avlastas. Nyttan förväntas uppstå främst inom barn- och ungdomsenheten men även inom beställarenheten funktionsnedsättning och vuxenenheten.

En ytterligare nytta av projektet förväntas i och med att tillsynen av stadsdelens lägenheter ökar. Med ökad tillsyn samt ett närmare samarbete mellan den enskilde och en boendelots än vad som är möjligt idag, förväntas stadsdelen kunna förebygga vissa händelser som till exempel plötsliga uppsägningar samt överslitage på lägenheten samt kostnader i samband med detta.

2.2 Nollalternativ

{Vilka blir konsekvenserna om projektet inte genomförs? Beskriv.}

– Klienter som bor i tränings- och jourlägenheter och som har möjligheter att bli godkända som hyresgäster på den reguljära bostadsmarknaden riskerar att ”fastna”

i tillfälliga boendelösningar då de inte får tillräckligt med stöd till att ordna ett eget boende. Klienter blir således fortsatt beroende av socialtjänsten utan stöd i att lösa sin boendesituation vilket kan tänkas påverka den psykiska hälsan negativt.

– Kostnaderna för placeringar på tillfälliga placeringar såsom stödboenden fortsätter att vara höga.

2.3 Omfattning

{Hur skall omfattningen på projektet eller uppdraget vara för att man verkligen skall nå avsedd nytta/effekt? Beskriv omfattningen som en grov aktivitetsplan från ax till limpa. Beskriv också varför just detta projekt ger bäst effekt/nytta.}

En boendelots anställs på heltid för att arbeta med personer som bor i stadsdelens tränings- och jourlägenheter. Boendelotsen bör ha erfarenhet av att arbeta med personer med social problematik, god kunskap om bostadsfrågor, vardagsekonomi och skulder. Boendelotsen kommer att skapa god kontakt med de klienter som det rör sig om samt ge ett individuellt anpassat stöd med målet att den enskilde ska få ett eget boende på sikt. Stödet kommer att ha olika omfattning beroende på behov hos den enskilde. Vissa klienter bedöms behöva ett intensivt stöd med hembesök varje vecka medan andra endast kommer att ha behov av tillsyn och avstämningar varannan månad. Boendelotsen kommer att samarbeta tätt med bosamordnare samt handläggare på vuxenheten, beställarenheten funktionsnedsättning och barn- och ungdomsenheten. Målgruppen kommer att vara samtliga som bor i jourlägenhet, samtliga som bor i träningslägenhet där det finns ett behov av stöd i att komma vidare till eget boende samt vissa försökslägenheter där boendestöd saknas och stadsdelen vill att regelbunden tillsyn säkerställs.

2.4 Benchmarking

{Har något liknande projekt genomförts i Stockholms stad eller i annan kommun som projektet kan dra nytta av? Nämn här vilka och vad de kan lära projektet.}

Bromma stadsdelsförvaltning har genom projektmedel utvecklat ett boendeteam som arbetar stödjande och motiverande med samtliga personer som bor i stadsdelens i tränings- och försökslägenheter. Som en del av detta boendeteam finns det boendelotsar som arbetar med att stödja de boende med återfallsprevention, färdighetsträning i att sköta hem och ekonomi. Det kan finnas lärdomar att hämta från detta projekt vad det gäller hur boendeteamet i Bromma arbetar med stöduppdrag från flera olika enheter.

Enskede-Årsta-Vantör har flertal jourlägenheter där en särskild socialsekreterare med fokus på boendefrågan arbetar med att stötta klienterna. Stödet består i att visa dem hur man söker boenden både i första och i andra hand, assistera dem i kontakter med uthyrare när det varit nödvändigt, se till att de finns med i kön hos olika hyresvärdar. Enskede-Årsta-Vantör beskriver att de genom att ha en tjänst som fokuserar på dessa placeringar har de fördubblat omsättningen i jourlägenheterna på två år. Det kan vara en god idé att få kunskap om hur socialsekreteraren arbetar praktiskt med att stötta klienter till annat boende.

3. Förutsättningar för att lyckas med projektet och nå avsedd nytta

{Besvara följande frågor:

- *Hur skall det säkerställas att projektresultatet används/tillämpas i verksamheten på det sätt som krävs för att det skall ge avsedd effekt?*
- *Vem skall ansvara för projektresultatet efter avslutat projekt? Har denna person tagit på sig det ansvaret? Bör projektet ta fram rutiner för hur projektresultatet skall förvaltas och följas upp efter avslutat projekt?*
- *Vilka är övriga förutsättningar för att projektet verkligen skall lyckas och skapa avsedd verksamhetsnytta? Till exempel att annat projekt levererar i tid, att projektresultatet verkligen implementeras i verksamheten, att KF fattar visst beslut etc}*

Boendelotsen kommer att bli en del av bosamordnarverksamheten och ha sin direkta arbetsledning på vuxenenheten. En styrgrupp med representanter från berörda enheter kommer att följa arbetet. Projektet är väl förankrat inom avdelningen social omsorg med enhetschefer och avdelningschef. Här ligger också ansvaret för att förvalta de erfarenheter som kommer ur projektet.

4. Evidensbaserade modeller

{Enligt avsättningen definition bör insatserna bland annat användas till utveckling av evidensbaserade modeller. Redovisa under denna punkt vilka samt hur evidensbaserade modeller kommer att tillämpas.}

Motiverande samtal (MI) är en metod som används inom stadsdelen. Denna metod bedöms även kunna vara ett lämpligt förhållningssätt i arbetet med klienterna inom projektet.

En annan tänkbar modell att arbeta efter i de ärenden som behöver stöd i vardagsekonomin kan vara delar av den pärm metod som Enskede-Årsta-Vantör utformat i en rapport av ett hyresprojekt "Ekonomi i fokus, budget och skuldrådgivning vid hyresrådgivning och träningsboenden" skriven av Christina Sehlén och Eva Marzocchelli Skärvall 2010.

5. Kostnader och finansiering

5.1 Projektets kostnader

{Beskriv de uppskattade kostnader som är förknippade med att genomföra projektet – ta med både externa kostnader (konsulter, hårdvara, utbildning, dokumentation etc) och intern resursåtgång (projektmedlemmarnas tid för att genomföra projektet)?Beskriv

också de ytterligare kostnader som tillkommer för att projektets nytta verkligen skall realiseras, till exempel införandekostnader, förvaltningskostnader, supportkostnader, utbildningskostnader, årliga driftskostnader etc?}

Projektets totala externa budget beräknas omfatta 1 578 000 SEK för 2015 samt 2016. För 2015 beräknas budgeten omfatta 789 000 SEK och för 2016 beräknas budgeten omfatta 789 000 SEK.

Budgeten fördelar sig enligt följande:

Kostnad för externa konsulter/handledning och utbildning: 11 000 SEK

Övriga kostnader: 1 444 000 SEK. Här ingår personalkostnad, lokal, övrig administration samt utvärdering.

Totalt uppskattar vi att interna resurser kommer att lägga 756 timmar i projektet.

6. Resursbehov

{Redovisa vilka ungefärliga resursbehov som föreligger för att kunna genomföra projektet. Ange den roll som personen skall ha i projektet samt ungefär vilken omfattning i tiden denna roll kommer att innebära.}

Nedan redovisas troligt resursbehov för att projektet ska kunna leverera specificerad nytta:

Namn	Roll/Ansvar	Antal timmar/ vecka	Period
Rekryteras	Boendelots	39,5	2015-03-01- 2016-12-31
Befintliga	bosamordnare	5	Se ovan
Befintliga	Arbetsledare på vuxenenheten	3	Se ovan
Befintliga	Styrgrupp	1	Se ovan

7. Risker

Nedan beskrivs de största riskerna för att de avsedda nyttoeffekterna inte skall kunna nås samt förslag till möjliga åtgärder.

Risker	Åtgärder
Stadsdelen får inte tillgång till de försöks- och träningslägenheter som man har behov av	Vidmakthålla de goda relationer som finns med hyresvärdar i området.
Bostadsmarknaden i Mälardalen gör det	

svårt för den enskilde att hitta annat boende	
---	--

8. Uppföljning

{Beskriv hur projektet kommer att följas upp för att kunna avgöra att avsedda effekter och mål uppnås}

Projektet följs upp dels i enskilda ärenden där varje enskilds boende utvärderas. Styrgruppen kommer att kontinuerligt följa arbetet. En ökad rörlighet i jour -och träningslägenheter blir en mätare på om projektet uppnår målen.